

LESBOEK

PRAKTIJKBEGELEIDING LANDBOUWTREKKER RIJOPLEIDING OP MAAT

TREKKERCHAUFFEUR

BASISKWALIFICATIE
VOLGENS DE
EUROPESE
RICHTLIJNEN VOOR
CHAUFFEURS

VERVOER & LOGISTIEK

Module 1	Voertuigbediening en voertuigbeheersing	12
M1-S1	Documentencontrole	12
M1-S2	Voertuigcontrole	16
M1-S3	In- en uitstappen	21
M1-S4	Rijklaar maken	24
M1-S5	Motor starten en afzetten	29
M1-S6	Schakelen en gas geven	33
M1-S7	Remmen en stoppen	39
M1-S8	Sturen	42
M1-S9	Bediening dashboard	46
Module 2	Beheersing van verkeersmanoeuvres en verkeerssituaties	49
M2-S10	Wegrijden en stoppen	49
M2-S11	Rijden op rechte weggedeelten	57
M2-S12	Rijden van bochten en een bochtig wegverloop	66
M2-S13	Tegemoetkomend verkeer	72
M2-S14	Ingehaald worden	76
M2-S15	Kruispunten	80
M2-S16	Afslaan	94
M2-S17	In- en uitvoegen	105
M2-S18	Inhalen en zijdelings verplaatsen	111
M2-S19	Bijzondere weggedeelten	121
Module 3	Bijzondere verrichtingen	139
M3-S20	Bijzondere verrichtingen	139
	- Voorbereidings- en controlehandelingen	141
	- Aan- en afkoppelen van de aanhangwagen	144
	- In- en uitstappen	147
	- In een rechte lijn achteruit rijden	147
	- Achteruit rijden naar een (denkbeeldige) inrit, garage of laad- of losplaats	148
	- Het keren door middel van steken	148
	- Het voertuig op een helling stilzetten en weer optrekken	149
	- Handelingen na beëindiging van de rit	149

Module 4	Veilige en verantwoorde verkeersdeelname	150
M4-S21	Moeilijke omstandigheden	150
M4-S22	Milieuverantwoord rijden	154
M4-S23	Rijden met en zonder lading	156
M4-S24	Juiste en veilige verkeersdeelname	159

HOOFDSTUK

1

Module 1

Voertuigbediening en voertuigbeheersing

Script 1 Documentencontrole

In module 1 komt de basis van het rijden met een trekker aan bod. U leert hoe u de trekker bedient en beheerst. Aan bod komen de voorbereiding van de rit, het starten, het sturen, schakelen, gas geven, afremmen en weer stoppen. Ook leert u het dashboard bedienen.

Bestuurder

U mag alleen gaan rijden met een trekker die aan de wettelijke eisen voldoet. Bovendien moeten alle voertuigdocumenten en persoonlijke documenten aanwezig zijn.

De eigenaar van de trekker moet ervoor zorgen dat het voertuig in goede technische staat is. Als u merkt dat de trekker niet veilig is mag u er natuurlijk nooit mee gaan rijden. Ook mag u niet rijden met de trekker zonder de geldige documenten.

De eigenaar moet ervoor zorgen dat het voertuig in goede technische staat is.

Voertuig

Trekkers zijn gebouwd om aanhangwagens en werktuigen te trekken en/of aan te drijven. Vanaf 1 januari 2021 worden alle trekkers (waarvoor een T-rijbewijs verplicht is) opgenomen in het kentekenregister.

Op het kentekenbewijs en op de constructieplaat van de trekker staan de technische en wettelijke gegevens van de trekker.

Op de constructieplaat staan technische gegevens over het toegestane gewicht.

Trekkers die sneller kunnen en mogen rijden dan 25 km/u moeten aan de achterzijde een kentekenplaat hebben.

Ook moeten deze voertuigen periodiek technisch gekeurd worden (APK-keuring).

Omgeving

Het is gevaarlijk om met een trekker te gaan rijden die technisch niet in orde is. Ook mag de trekker niet te zwaar beladen zijn. U neemt dan risico's voor uzelf, maar ook voor andere weggebruikers.

De praktijk

Op het examen moet u de documenten en de constructieplaat kunnen uitleggen aan de examiner.

Afmetingen en gewichten

Controleer vóór vertrek of uw trekker(-combinatie) voldoet aan de wettelijke eisen voor afmetingen en gewichten.

- Afmetingen trekker

Een trekker mag maximaal 12,00 meter lang zijn, maximaal 3,00 meter breed en maximaal 4,00 meter hoog. Dit is inclusief een eventueel aangekoppeld verwisselbaar uitrustingsstuk. *NB: vanaf 2025 geldt (in principe) een maximale breedte van 2,55 meter.*

- Gewicht en aslasten trekker

Wettelijk gezien mag een twee-assige trekker maximaal 18.000 kg wegen, en een drie-assige trekker maximaal 24.000 kg. Daarbij geldt wel: de aslast van een aangedreven as mag maximaal 11.500 kg zijn en de aslast van een niet-aangedreven as maximaal 10.000 kg.

- Afmetingen aanhangwagen

Ook een aanhangwagen mag maximaal 12,00 meter lang zijn, maximaal 3,00 meter breed (*2,55 meter v.a. 2025*) en maximaal 4,00 meter hoog.

- Wiellast aanhangwagen

Bij aanhangwagens wordt in de wet niet gesproken over aslast, maar over wiellast. Die last per wiel mag maximaal 5.000 kg zijn als de aanhangwagen op luchtbanden staat.

- Afmetingen verwisselbaar getrokken uitrustingsstuk

Net als trekkers en aanhangwagens mogen deze maximaal 12,00 meter lang zijn, maximaal 3,00 meter breed en maximaal 4,00 meter hoog.

- Wiellast verwisselbaar getrokken uitrustingsstuk

De last per wiel mag maximaal 5.000 kg zijn als het uitrustingsstuk op luchtbanden staat. Als het op massieve banden staat, mag de last niet meer bedragen dan 120 kg per centimeter breedte van het loopvlak.

— Combinaties

Met een trekker mag u meerdere aanhangwagens trekken. De totale lengte van de combinatie mag maximaal 18,75 meter zijn. De totale massa mag maximaal 50.000 kg zijn (waarbij de eerder beschreven maxima niet mogen worden overschreden).

De totale lengte van een combinatie mag maximaal 18,75 meter zijn.

Rijbewijs

U mag met een trekker op de openbare weg rijden als u een rijbewijs T hebt.

Kentekenbewijs

Het kentekenbewijs van de trekker moet u bij u hebben als u op de openbare weg rijdt. Dat geldt ook voor het kentekenbewijs van de aanhangwagens (als de aanhangwagens een eigen kenteken heeft). Kentekenbewijzen voor trekkers worden sinds 1 januari 2021 afgegeven, dus niet alle trekkers hebben al een kentekenbewijs.

APK-keuring

Als de constructiesnelheid van uw trekker hoger is dan 40 km/u, moet uw trekker (periodiek) APK-gekeurd worden.

Script 2 Voertuigcontrole

De voertuigcontrole heeft tot doel om vast te stellen of het voertuig goed is onderhouden en of er een rit mee uitgevoerd kan worden.

Bestuurder

U wilt zeker weten dat het voertuig veilig is om mee te gaan rijden en daarom voert u een voertuigcontrole uit. U controleert belangrijke functies en onderdelen van de trekker.

De controle zorgt er ook voor dat u veilig en kosten- en milieubewust kunt rijden.

Voertuig

Een voertuig dat goed onderhouden is en op de juiste manier wordt gebruikt, is betrouwbaar. Door het gebruik kunnen er gebreken aan het voertuig ontstaan. Als u die niet op tijd ontdekt kunnen er grotere storingen aan het voertuig ontstaan. Ook is er een kans dat u in onveilige situaties terecht komt door mankementen aan het voertuig.

Omgeving

Een trekker is een voertuig dat op de openbare weg grote risico's kan veroorzaken als de trekker technisch niet in orde is. Denk bijvoorbeeld aan niet goed werkende remmen of een kapotte stuurinrichting. De gevolgen kunnen heel groot zijn voor uzelf en voor andere weggebruikers.

Pech met een voertuig omdat het technische gebreken heeft, veroorzaakt hinder voor andere weggebruikers.

En denk ook aan het milieu. Als de trekker vloeistoffen lekt kan dit leiden tot milieuvervuiling.

De praktijk

Buitenzijde trekker controleren

U controleert eerst de buitenzijde van de trekker. Loop om de trekker heen en kijk naar alle belangrijke onderdelen en functies:

Controleer de algemene staat van het voertuig:

- stand van het voertuig,
- schades,
- lekkages.

Controleer de banden en de wielen:

- bandenspanning (zichtcontrole),
- staat van de banden,
- profiel (zitten er geen scherpe objecten in),
- wielmoeren (zichtcontrole).

Controleer bij dubbelluchtmontage ook of er geen voorwerpen tussen de banden geklemd zitten.

Het profiel moet minimaal 1,6 mm zijn. Let er ook op dat de banden in de juiste draairichting (aangegeven met een pijl op de wang) zijn gemonteerd.

Controleer de verlichting en (retro)reflectoren:

- verlichting voor- en achterzijde,
- remlichten,
- richtingaanwijzers,
- waarschuwingslichten,
- (retro)reflectoren aan de zijkanten (indien van toepassing),
- markeringsbord aan de achterkant (indien van toepassing).

INKIJKEXEMPLAAR

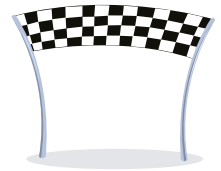
de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

2

Module 2**Beheersing van verkeersmanoeuvres en verkeerssituaties****Script 10 Wegrijden en stoppen**

In module 2 komen onderdelen van verkeersdeelneming aan de orde. U leert hoe u weg moet rijden en de trekker stil kunt zetten. Ook leert u hoe u rijdt op verschillende weggedeelten en hoe u moet handelen bij het afslaan en het naderen en passeren van kruispunten. Tenslotte gaat u in module 2 ook aan de slag met tegemoetkomend verkeer en inhalen en ingehaald worden.

Bestuurder

Bij het wegrijden en stoppen maken we onderscheid tussen:

1. het wegrijden na een stop buiten het verkeer,
2. het wegrijden na een stop in het verkeer,
3. stilzetten aan de kant van de weg.

In het eerste geval hebt u te maken met een bijzondere manoeuvre. U rijdt weg vanuit de parkeerstand. Dit betekent dat u deze manoeuvre altijd heel voorzichtig moet uitvoeren. U mag het overige verkeer niet hinderen en als u toch hindert moet u dat tot een minimum beperken.

Let goed op als u hierna weer wegrijdt; voor hetzelfde geld wordt u net op dát moment ingehaald door een bromfietser.

In het tweede geval gaat het om een handeling die de nodige aandacht vraagt maar geen bijzondere manoeuvre is. Ook in deze situatie moet u goed opletten en rekening houden met andere weggebruikers. Let vooral ook erg op fietsers en bromfietzers.

Bij het stilzetten aan de kant van de weg is het belangrijk om het overige verkeer niet onnodig te hinderen. Houd rekening met de afmetingen van de trekker en de verkeersintensiteit.

Ook bij het in- en uitstappen mag u het overige verkeer niet hinderen.

Voertuig

De trekker is een relatief groot en zwaar voertuig, waardoor het optrekken en wegrijden relatief langzaam gaat. Het is dus belangrijk om de snelheid van ander verkeer en de afstand die er met andere weggebruikers is, goed in te schatten. U wilt voorkomen dat andere weggebruikers hinder ondervinden als u wegrijdt.

Omgeving

Bij het wegrijden houdt u rekening met verschillende omgevingsfactoren zoals:

- de snelheid waarmee andere bestuurders naderen,
- de afstand die andere bestuurders verwijderd zijn,
- het soort verkeersdeelnemers dat nadert,
- de verkeersintensiteit ter plekke,
- het beschikbare weggedeelte,
- de weersomstandigheden,
- het zicht.

Buiten de bebouwde kom wordt meestal met een hogere snelheid gereden. Daar is het inschatten van de snelheid van het andere verkeer nog belangrijker. Voetgangers en fietsers in de dode hoeken kunnen erg gevaarlijk zijn als u wegrijdt. Kijk ook uit voor obstakels.

Let extra op voetgangers in de dode hoek bij het wegrijden.

Gedrag van kinderen is niet altijd goed te voorspellen.

De praktijk - deel 1

Wegrijden na een stop buiten het verkeer

Het wegrijden vanuit een parkeerstand is een bijzondere manoeuvre.

Belangen van andere weggebruikers

Veroorzaak zo min mogelijk hinder voor andere weggebruikers. Dit geldt voor al het verkeer vanuit alle richtingen.

Kijkgedrag

Kijk eerst of u op een verantwoorde en veilige manier weg kunt rijden. U houdt daarbij rekening met:

- de overige weggebruikers,
- het beperkte uitzicht (denk hierbij met name aan de dode hoeken, voor en naast de trekker).

Volg het 'uitzwenken' van eventuele verwisselbare uitrustingsstukken of de achteroverbouw van de trekker via uw spiegels en/of de camera.

Als u achter een obstakel staat moet u extra opletten op het overige verkeer. U bent minder zichtbaar voor ander verkeer en u hebt zelf ook minder zicht.

*Houd bij het
wegrijden altijd het
achteropkomend
verkeer in de gaten.*

Voor laten gaan

Bij het wegrijden moet u het overige verkeer voor laten gaan. Dit geldt voor alle weggebruikers, ook als ze uit de tegenovergestelde richting komen.

Richting aangeven

Als u zeker weet dat het veilig is om weg te rijden, geeft u richting aan en rijdt u in een vloeiende lijn weg. Zodra u op de juiste plek op de rijbaan bent aangekomen, zet u de richtingaanwijzer uit.

Geef pas richting aan vlak voordat u wegrijdt. Zo voorkomt u schrikreacties bij het overige verkeer.

Plaats op de weg innemen

Neem (via een vloeiende lijn) zo snel mogelijk de juiste plaats op de weg in. Schakel vlot op om op snelheid te komen, zodat u zo min mogelijk hinder veroorzaakt.

De praktijk - deel 2

Wegrijden na een stop in het verkeer

Het wegrijden na een stop in het verkeer wordt niet beschouwd als een bijzondere manoeuvre. De handeling komt wel veel voor en vraagt om aandacht van de bestuurder.

Belangen andere weggebruikers

Houd rekening met andere weggebruikers en zorg ervoor dat zij zo min mogelijk hinder ervaren. Let met name ook op fietsers en bromfietzers.

Let bij het wegrijden op bromfietzers en zorg dat zij geen hinder ondervinden.

Kijkgedrag

Tijdens het stilstaan blijft u alert op de omgeving. U weet welke weggebruikers er naast en achter de trekker zijn. Bij het wegrijden en versnellen observeert u het overige verkeer. Zo blijft u alert op plotselinge veranderingen in de verkeersomstandigheden. Er kunnen bijvoorbeeld voorliggers ineens remmen of van richting veranderen. Let tijdens het optrekken ook op inhalende bestuurders.

Houd in de gaten of er geen fietser van achteren nadert, die voor u langs links afslaat.

Voor laten gaan

Houd bij het wegrijden in het bijzonder rekening met voetgangers, fietsers en bromfietzers. Deze kwetsbare weggebruikers gedragen zich soms onvoorspelbaar.

Richting aangeven

Bij een stop in het verkeer hoeft u geen richting aan te geven, tenzij u afslaat.

Snelheid

Rij weg met een veilige snelheid en zorg dat u zo snel mogelijk op de juiste snelheid rijdt.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

3

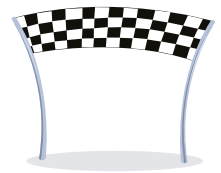

Module 3

Bijzondere verrichtingen

Script 20 Bijzondere verrichtingen

In module 3 gaat u aan de slag met bijzondere verrichtingen. Dit zijn manoeuvres die u in verschillende situaties tegenkomt als u met de trekker rijdt. Bij alle bijzondere verrichtingen moet u ander verkeer voor laten gaan. In deze module gaan we in op de bijzondere verrichtingen die u moet kunnen uitvoeren voor het rijbewijs T.

Bestuurder

Als bestuurder van een trekker komt u in verschillende situaties terecht. Bijvoorbeeld als u wilt keren of als u moet lossen op een aangewezen plek. Het uitvoeren van bijzondere verrichtingen vraagt de nodige aandacht en vaardigheid.

U moet:

- bepalen welke manoeuvre u uit gaat voeren en op welke manier,
- bepalen waar u de manoeuvre uit gaat voeren. U moet bijvoorbeeld goed overzicht kunnen houden op de hele verkeerssituatie als u gaat keren,
- goed vooruitplannen. Als u een straat inrijdt moet u zeker weten dat u er ook weer uit kunt komen,
- rekening houden met milieueffecten. Probeer overlast zoveel mogelijk te voorkomen.

Stilstaan met pech is geen bijzondere verrichting. Het weggrijden daarna wél.

Voertuig

Het manoeuvreren met een trekker en dus ook het uitvoeren van bijzondere verrichtingen is lastig om verschillende redenen:

- de trekker is groot en heeft ruimte nodig om de manoeuvre uit te voeren,
- u hebt beperkt zicht naast en achter de trekker.

Omgeving

Veel verkeersdeelnemers zijn vooral met zichzelf bezig en hebben weinig oog voor de omgeving. Ze vinden het ook niet zo nodig om rekening te houden met andere weggebruikers. En als u in die situatie moet keren of achteruitrijden dan is dat extra lastig.

Fietsers zijn vaak met allerlei afleidende activiteiten bezig.

De praktijk

Verrichtingen tijdens het examen

Tijdens het praktijkexamen krijgt u de opdracht om een of meer van de volgende bijzondere verrichtingen uit te voeren:

- voorbereidings- en controlehandelingen,
- aan- en afkoppelen,
- in- en uitstappen,
- in een rechte lijn achteruit rijden,
- achteruit naar een (denkbeeldige) inrit, garage of laad- en losplaats
- keren door middel van steken,
- hellingproef uitvoeren.

Vermijd bij het uitvoeren van een manoeuvre dat u het stuur draait als de trekker stilstaat.

Let erop dat u goed nadenkt over de keuze die u maakt. Kies de juiste plek uit. Zorg ervoor dat u ander verkeer zo min mogelijk hindert en geen schade veroorzaakt. En maak een milieubewuste keuze.

Vorbereidings- en controlehandelingen

Om een trekker veilig en milieubewust te kunnen rijden is het nodig om de functies van de bedieningsorganen, voertuigonderdelen, controlelampjes, meters, schakelaars en navigatiesysteem te kennen.

U moet de handelingen vaardig uit kunnen voeren en dat betekent dat u zorgt voor een goede planning en voorbereiding van de rit.

De voorbereidings- en controlehandelingen zijn hierna op een rijtje gezet. Dit zijn alle handelingen die u tijdens het examen uit moet kunnen voeren.

Administratieve controle

- voertuigdocumenten,
- constructieplaat (aanhanger),
- afmetingen,
- gewichten,
- laadvermogen,
- soort lading.

Algemeen

Proefremmen met de bedrijfsrem na het weggrijden met geringe snelheid.

Controle buiten het voertuig

- lekkages en eventuele obstakels onder en om het voertuig,
- carrosserie, plaatwerk, ruiten en ruitenwissers en ruitensproeiervloeistof,
- spiegels/ camera's,
- banden, velgen, wielmoeren,
- (retro)reflectoren en markeringsborden,
- koelvloeistof en koppelingsvloeistof,
- motorolie (als er geen elektrische registratie op het dashboard is),
- de accu,
- de stuurinrichting,
- brandstof,
- veersysteem inclusief bevestigingen (als deze aanwezig zijn),
- stofkapjes op de (lucht/hydrauliek) aansluitingen,
- luchtdroger en condenswater,
- laad- en losmiddelen,
- verlichting, richtingaanwijzers en remlichten,
- waarschuwingslichten.

Controle in het voertuig

- instellen van de zitplaats en het stuur voor een juiste stuurhouding,
- afstellen van de spiegels en de veiligheidsgordel,
- uitzicht vrij en ruiten schoon en heel,
- starten van de motor,
- claxon,

- remmen controleren op druk,
- instrumentencontrole,
- ruitenwissers en ruitensproeier,
- verwarming, ventilatie en eventuele airconditioning,
- boordgereedschap, reservelampen en zekeringen op aanwezigheid,
- losliggende voorwerpen in de cabine.

Voor het beantwoorden van voertuigafhankelijke vragen mag u tijdens het examen het instructieboekje gebruiken.

Controle van de aanhangwagen

- banden, velgen, wielmoeren en wieldeksels, ophanging reservewiel,
- (mechanische) parkeerrem (als deze aanwezig is) of wielkeggen,
- carrosserie,
- laad- en losmiddelen,
- visuele controle van de werking van de reminrichting,
- lekkages en eventuele obstakels onder en om de aanhangwagen.

Controle van de laad- en losinrichting van de aanhanger.

Controle belading van de aanhangwagen

- sluiting,
- bevestiging en sluiting van (eventueel) afdekzeil,
- inzicht tonen in de veiligheidseisen van de belading en het stopmateriaal (de soort en de plaats van de lading zijn van invloed bij het voorkomen van kantelongevallen),

- in het bijzonder aandacht voor de belading van de middenasaanhangwagen en aanhangwagen met stijve dissel in verband met de koppelingsdruk.

Een contragewicht aan de voorkant zorgt voor voldoende last op de vooras als een zware aanhangwagen is aangekoppeld.

Aan- en afkoppelen van de aanhangwagen

Bij het koppelen van de aanhangwagen start u vanuit de parkeerstand.

Bij het aankoppelen staat de trekker recht voor de dissel. Eerst onder de koppeling rijden en dan de slangen koppelen.

Vervolgens voert u de verrichting uit in de volgende stappen:

- zet de trekker recht voor de triangel/dissel,
- zet de koppeling open en kijk of er een stuurcorrectie nodig is,
- zet het rangeerventiel los of de triangel vrij,

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar

HOOFDSTUK

4

Module 4

Veilige en verantwoorde verkeersdeelname

Script 21 Moeilijke omstandigheden

Deze module besteed aandacht aan het op een veilige manier deelnemen aan het verkeer. U leert om uw kennis, inzicht en vaardigheden zo toe te passen dat er een optimaal veilig verkeersgedrag ontstaat. U bent als bestuurder van de trekker verantwoordelijk voor de veiligheid van uzelf en van anderen.

Rijden in het donker, tijdens slecht weer of op een nat of glad wegdek vraagt veel van de chauffeur. U ziet minder en de trekker is moeilijker onder controle te houden. Ook andere weggebruikers hebben last van de moeilijke omstandigheden.

Zonlicht

Als u in de richting van laagstaande zon rijdt, wordt bijna al uw zicht ontnomen. De zon staat vaak zo laag, dat u deze niet kan blokkeren met een klep. Een goede zonnebril helpt wel tegen de laagstaande zon.

Zonlicht en bomen kunnen zorgen voor slecht zicht overdag.

In deze situatie rijdt u met aangepaste snelheid en houdt u meer afstand. Besef dat de tegemoetkomende bestuurders geen rekening houden met dat u ze niet goed kan zien.

Schemer

Met schemer is het lastig om op tijd de verlichting aan te zetten. Niet iedere bestuurder doet dit en daardoor kan er een risico op een gevaarlijke situatie ontstaan.

Tijdens schemerperiodes moet u er ook rekening mee houden dat verkeerstekens niet reflecteren en daardoor minder goed te zien zijn.

Pas uw snelheid aan als het zicht minder is en er onverwachte situaties kunnen ontstaan.

Regen

Regen ontnemt u veel zicht op de weg. Helemaal als het regent in het donker. De verlichting van bestuurders reflecteert in de regendruppels.

Zorg bij regen dat uw ruiten schoon zijn, ook aan de binnenzijde. Let ook op fietsers en voetgangers. Zij hebben door hun houding, regenkleding en paraplu veel minder 'contact' met het overige verkeer. Ook kunnen ze, bijvoorbeeld om plassen en regen te ontwijken, plotseling onverwachte manoeuvres uitvoeren.

Mist

Bij mist moet u uw rijgedrag direct aanpassen. De voorzorgsmaatregelen die u kunt nemen zijn:

- volgafstand vergroten,
- snelheid halveren,
- niet inhalen,
- mistlichten ontsteken,
- de kantlijn gebruiken als leidraad.

Het mistachterlicht mag u alleen gebruiken als het zicht minder is dan 50 meter.

*Regen en mist
zorgen voor
verminderd
zicht en
zichtbaarheid.*

Wind

Wind kan ervoor zorgen dat u uit koers raakt. Met name plotselinge zijwind kan gevaarlijk zijn. Ook het wegvallen van zijwind vraagt om extra aandacht om niet uit koers te raken. Bijvoorbeeld als u ingehaald wordt door een vrachtwagen met een behoorlijke snelheid.

Wind heeft ook een negatief effect op de stabiliteit van fietsers, bromfietzers en voetgangers. Zij kunnen gemakkelijk uit koers raken en daar moet u dan goed op anticiperen.

*Aan de windzak
kunt u zien hoe
hard het waait
en uit welke
richting de wind
komt.*

Gladheid door sneeuw, ijsel of bevroering

Bij gladheid is het belangrijk dat u er eerst voor zorgt dat u veilig kunt vertrekken. Dat betekent dat u ervoor zorgt dat ramen, verlichting, spiegels en het voertuig sneeuw- en ijsvrij zijn.

Veilig rijden bij sneeuw en gladheid vraagt veel rijtechniek van de bestuurder.

Ook door (bijvoorbeeld) modder of losliggende stenen kan het wegdek glad zijn.

Op een glad wegdek moet u aangepast rijden:

- u moet meer afstand houden,
- u moet langzamer rijden,
- u voegt op een andere manier in en uit,
- u sorteert anders voor,
- u remt eerder en meer geleidelijk af,
- u nadert verkeerslichten en kruispunten voorzichtiger.

Houd er rekening mee dat bruggen en viaducten eerder bevriezen en dus eerder glad kunnen zijn.

Script 22 Milieuverantwoord rijden

U rijdt op een trekker milieu-, energie- en kostenbewust.

Ritvoorbereiding

Bij de ritvoorbereiding let u erop dat het milieu zo min mogelijk belast wordt. U laat de motor niet onnodig draaien en u plant de rit op een milieuvriendelijke manier. Dat betekent dat u nadenkt over de beste route.

Voertuigomstandigheden

Hoe beter de trekker is onderhouden hoe beter dat is voor de uitstoot van schadelijke stoffen. Zorg er dus voor dat technisch onderhoud op tijd wordt uitgevoerd, volgens de voorschriften van de fabrikant.

*Voer het
technisch
onderhoud op
tijd en goed uit.*

Let op de bandenspanning. De juiste bandenspanning zorgt voor veiligheid en beperkt het brandstofgebruik.

Voertuigbediening

Tegenwoordig maken voertuigen gebruik van een slim systeem voor brandstof. Het gebruik van brandstof wordt automatisch geregeld op een efficiënte manier.

U hebt als bestuurder op de trekker ook invloed op het brandstofverbruik. Bijvoorbeeld door de juiste versnelling te kiezen en bij een laag toerental al op te schakelen.

Als u in een relatief hoge versnelling rijdt, verbruikt u minder brandstof. Dit moet natuurlijk wel kunnen. Het is niet de bedoeling dat u hierdoor de veiligheid of de doorstroming in gevaar brengt.

Schakel altijd volgens de bedieningsvoorschriften.

Bij het accelereren geeft u doortastend gas. Gebruik het rollend vermogen van het voertuig en laat de motor nooit warmdraaien terwijl de trekker stilstaat.

Als u ergens moet stoppen en dat duurt langer dan 1 minuut, dan kunt u de motor afzetten. Let er ook hier op dat de veiligheid niet in gevaar komt en dat u direct weer weg kunt rijden als dat nodig is.

Gebruik de cruise control om zoveel mogelijk op een gelijke snelheid te rijden. U gebruikt dan minder brandstof dan als u handmatig gas geeft.

Op doorgaande wegen, en zeker als er weinig ander verkeer is, zorgt de cruise control voor een lager brandstofverbruik.

Anticiperend rijgedrag

Anticiperend rijgedrag betekent dat u overzicht hebt over het verkeer en daarop inspeelt met uw rijgedrag. Vooruit kijken dus. Als het verkeer verandert dan kunt u daar als bestuurder op inspelen. U houdt ook rekening met situaties die zich kunnen gaan ontwikkelen.

Een ruimtekussen in stand houden is een basisvoorwaarde om op tijd te kunnen anticiperen op komende situaties, verwacht en onverwacht.

INKIJKEXEMPLAAR

de rest van dit hoofdstuk is
niet beschikbaar in het inkijkexemplaar